

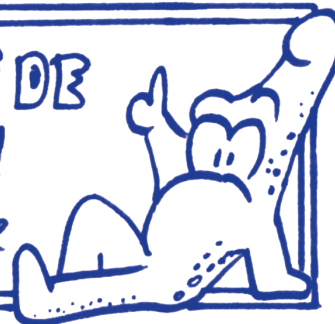
De Grote Rede, gewikt en gewogen

Jan Seys & Elien Dewitte

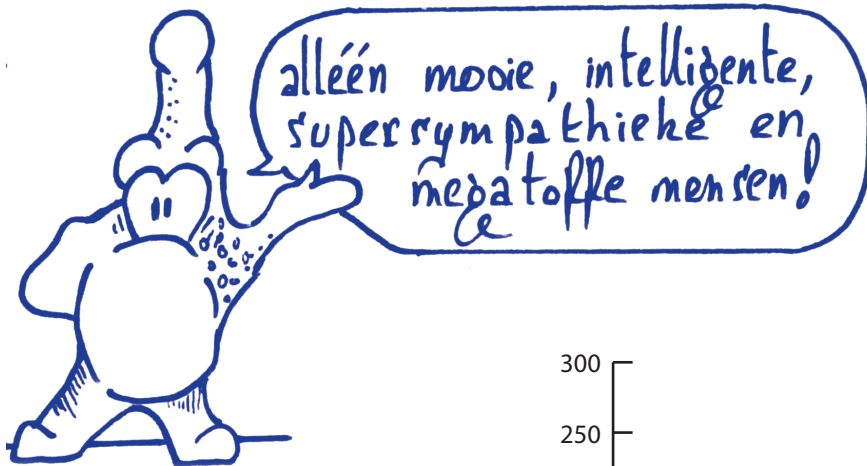
In januari 2001 verscheen het allereerste nummer van het gratis tijdschrift over zee en kust, De Grote Rede (DGR). Met dit nieuwe initiatief wilde het pas opgerichte Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) geïnteresseerde burgers, wetenschappers en beleidsmakers informeren over het onderzoek en de vele boeiende aspecten van zeeën en kusten. Dat deed VLIZ met de hulp van een uitgebreide zelfschrijvende redactie van experts. Intussen is dit al het 25ste nummer! Reden genoeg om terug te kijken in de tijd en even stil te staan bij de resultaten van een lezersbevraging die plaatsvond begin 2008 en waaraan velen van jullie meewerkten. In die bevraging

DE GROTE REDE
GEWIKT & GEWOGEN
met Gèrre De Zeerterre

kregen de toenmalige 3500 abonnees 30 vragen voorgeschiedt waarin gepolst werd naar hun appreciatie en wensen. De eerste schok voor de redactie was dat we in de eerste maanden van 2008 niet minder dan 812 ingevulde enquêteformulieren mochten ontvangen! Dat deze zeer hoge respons (>20%)

bovendien ingegeven bleek door zeer lovende commentaren, was voor ons een hart onder de riem en een stimulans om er nog steviger tegenaan te gaan. In wat volgt geven we summier de meest opvallende resultaten van de enquête weer, doorspekt met individuele reacties.

Wie leest De Grote Rede?

Voor zover de 800 reacties ons toelaten in te schatten wat de gemiddelde Grote Rede lezer denkt of wil, kan worden afgeleid dat DGR gelezen wordt door:

Alle beroepen en opleidingsniveaus... uit interesse

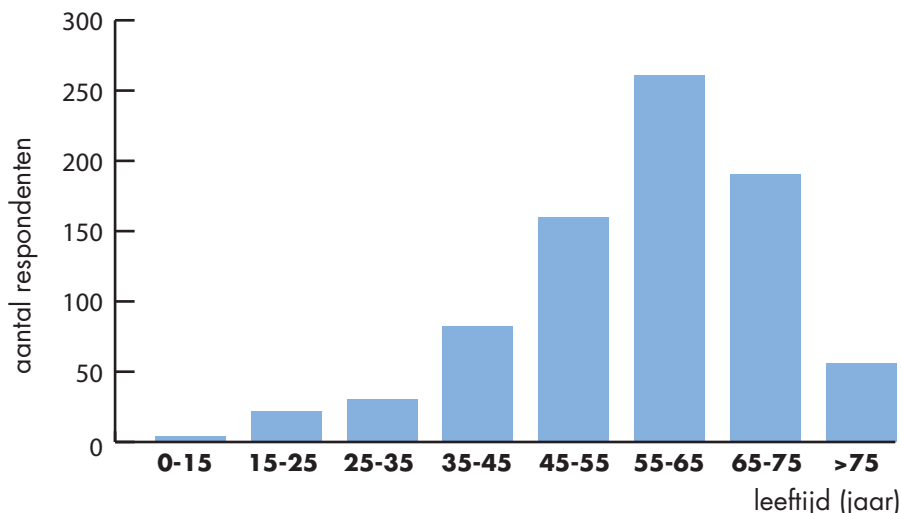
● Vrijwel elk beroep of opleidingsniveau is vertegenwoordigd en toont interesse en waardering voor dit tijdschrift. Leerkrachten, wetenschappers en technici, ambtenaren en andere bedienden zijn, met elk meer dan 10%, opvallend goed vertegenwoordigd. Maar ook politici, studenten, journalisten, militairen, arbeiders, zelfstandige en vrije beroepen, vissers en huisvrouwen reagerden enthousiast op de enquête. Kennelijk laat de zee maar weinig mensen koud...

"Ik vind alles over de zee interessant (veiligheidsagent)"

● Drie vierde van de respondenten leest DGR puur uit interesse, het overige kwart vanuit professionele betrokkenheid.

West-Vlamingen goed vertegenwoordigd

● Iets meer dan twee derde (68%) heeft een correspondentieadres in West-Vlaanderen, nog eens 15% in Oost-Vlaanderen en 17% van de reacties is afkomstig uit de overige Vlaamse provincies. Zeventien buitenlanders, waarvan 14 Nederlanders, reageerden eveneens op de oproep.

■ Afgaand op de lezersbevraging, is De Grote Rede vooral in trek bij een iets ouder publiek (VL)

● Op de vraag of ze aan zee werken, wonen of enkel tijdelijk verblijven, zijn zowel zij die werken op zee (64 reacties is veel t.o.v. hun aandeel in de bevolking!), de kustbewoners (48%) als zij die meer dan 5 maal per jaar de kust bezoeken (35%) goed vertegenwoordigd.

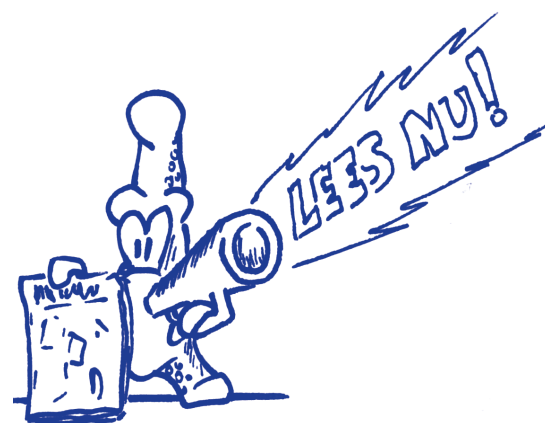
Weinig jongeren, verhoudingsgewijs veel mannen

● Verrassend is het hoge aandeel mannen (86%) en ouderen (80% is meer dan 45 jaar oud) (zie figuur). Bereiken we deze groep om één of andere reden gemakkelijker? Heeft het te maken met interesse voor het onderwerp? Of is het veeleer een algemeen verschijnsel en lezen oudere generaties meer, terwijl jongeren hiervoor minder tijd maken?

Hoe heb je De Grote Rede (DGR) leren kennen?

Via rechtstreeks contact met het VLIZ of getipt door kennissen

● 40% leerde DGR kennen via publieks-evenementen waar het VLIZ met een informatiestand vertegenwoordigd was (bv. Wetenschapsfeest, Visserijfeesten, Vlaanderendag, Oostende voor Anker,...). Nog eens 22%, respectievelijk 20%, kwam via rechtstreeks contact met het VLIZ of via collega's, vrienden of kennissen in contact met DGR.

Hoe lees je DGR?

● 72% leest (bijna) alle bijdrages in DGR. De resterende groep leest hier en daar iets of enkel wat hen echt interesseert.

Hoe tevreden ben je?

Vrijwel unaniem: over de hele lijn tevreden tot zeer tevreden

● over het eindresultaat verklaart 60% zich heel tevreden en nog eens 39% tevreden. 66% geeft een globale score van 4 (goed) op een schaal van 0-5, nog eens 26% een 5 (zeer goed). Slechts 11 op de 812 respondenten zijn slechts matig of eerder niet tevreden.

"kwoteer DGR eerder zwak vanwege te lange zinnen, zwakke lay-out; wel enthousiast over variatie aan onderwerpen en dossierwaarde (journalist)"

“positief over de ganse lijn (burgemeester & federaal Volksvertegenwoordiger)”

“zou echt niet weten wat er kan veranderen om DGR aantrekkelijker te maken (marinier op rust)”

“niets of heel weinig kan nog verbeteren (scheepvaartpolitie)”

- Voor wat betreft de **vorm**, zijn dit de scores voor ‘zeer goed’ en ‘goed’ m.b.t. het formaat (64%, 32%), foto’s en illustraties (58%, 33%), algemene lay-out (48%, 42%) en schrijfstijl (42%, 47%). Bijna iedereen (96%) vindt de lengte van de hoofdartikels OK, dus niet te kort en niet te lang. Ook qua frequentie van verschijnen is er tevredenheid: 71% vindt 3 maal per jaar voldoende, de overige 29% wil nog meer. Een meerderheid van de lezers vindt de cartoons zowel naar tekenstijl, inhoud als grappigheid ‘eerder goed’ tot ‘goed’. De gemiddelde scores, uitgedrukt in percenten zijn: 12% slecht tot eerder zwak; 28% eerder goed; 40% goed; 16% super.

“goed zoals het is, mooie artikels, verstaanbaar voor iedereen, afwisselend, niet te lang, goed samengevat, actua en verleden, voor ieder wat; doe zo voort, proficiat (NMBS-bediende)”

De geboden informatie is uniek en van een hoog kwalitatief niveau

- Ook **inhoudelijk** scoort het blad meer dan behoorlijk, zowel naar keuze van de onderwerpen (49% ‘zeer goed’, 44% ‘goed’), dossierwaarde (48%, 39%) als diepgang (37%, 53%). De gezamenlijke score ‘zeer goed’ en ‘goed’ haalt ook hier, net als bij de vormelijke beoordeling, meer dan 85%.

“is een prima blad, met eigen zeer herkenbare stijl (landmeter, burgemeester)”

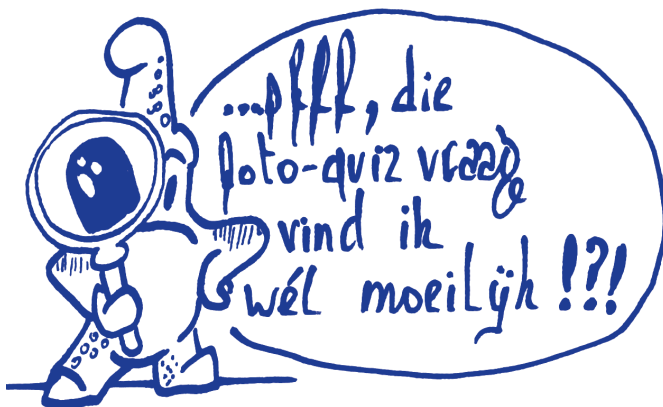
- Gevraagd naar de **uniciteit van de geboden informatie** (“Staan er onderwerpen in DGR die je ergens anders al had gelezen, zo ja waar?”) antwoordt minder dan 2% ‘altijd’ of ‘vaak’, 29% ‘soms’, 52% ‘zelden’ en 17% ‘nooit’. De geboden informatie is m.a.w. vrij uniek en nieuw, en als er al iets heropgevestigd wordt, sluit het meestal aan bij wat de media (krant, radio, TV) brachten.

“zo verder blijven werken; dit soort zee-informatie vind je niet of nauwelijks in andere bladen of op televisie (gepensioneerd elektricien)”

Heb je voorkeur voor één of meer specifieke rubrieken?

Alle rubrieken scoren goed

- Van de 812 respondenten gaf niet iedereen consequent aan welke rubrieken door-

gaans wel of niet worden gelezen. Toch kan uit volgende scores worden afgeleid dat alle bijdrages een lezerspubliek hebben, met de hoogste score voor de hoofdartikelen en de laagste voor het editoriaal: hoofdartikelen (716x), zeewoorden (636x), zeevruchten (627x), cis de strandjutter (606x), in de branding (544x), kustbarometer (521x), stel je zeevraag (504x), editoriaal (429x). Zowat een derde van de bevroegden stipt aan een bepaalde rubriek eerst te lezen. Vooral de hoofdartikelen blijken een zekere voorrang te genieten. Hoewel 46% van de bevroegden de moeilijkheidsgraad van de foto-quizvraag OK vindt, heeft 91% nooit actief meegedongen naar de prijs.

Bewaar je DGR? Gebruik je de informatie? Ooit iemand anders aangeraden abonnee te worden?

De informatie wordt bijgehouden, hergebruikt en getipt aan derden

- Polsend naar de mate waarin de informatie wordt bijgehouden, hergebruikt en getipt aan derden, scoort DGR meer dan behoorlijk. 93% bewaart DGR soms of altijd, 76% gebruikt de informatie tijdens lessen, beroepsactiviteiten, gesprekken, inwijding van kleinkinderen in de geheimen van de zee, etc. Twee derde van de lezers (!) heeft ooit iemand aangeraden abonnee te worden van DGR.

“lees DGR om kleinkinderen te kunnen volgen en bewaar de nummers voor hen (gepensioneerd huisvrouw)”

“bewaar DGR niet want leen ze uit aan een vriend (sportvisser)”

“veel collega’s gebruiken DGR als diepgaande documentatie (natuurgids)”

“gebruik info DGR in spreekbeurten van de kinderen (secretaresse)”

“gebruik het tijdschrift voor schoolwerk als info en illustraties bij lessen en taken (student)”

“leg DGR in de wachtzaal van praktijk (kinderarts, gemeenteraadslid)”

Maak je gebruik van de digitale bestanden van de artikels (zie [www.vliz.be/NL/Infoloket GR](http://www.vliz.be/NL/Infoloket_GR))?

Slechts 27% maakt soms gebruik van de digitale bestanden

- Bijna drie vierde van de lezers (73%) vermeldt nooit gebruik te hebben gemaakt van de digitale bestanden van de artikels, die na publicatie op de VLIZ-website worden aangeboden.

Wat kan beter?

- Bij de open vraag “Wat kan volgens jou nog verbeteren aan DGR?” geven de meeste respondenten aan dat alles nu prima is en er dus weinig of niets dient te worden gewijzigd.

“een winnend team verandert men niet (mechanicien)”

- Ook worden de lofbetuigingen aan de auteurs en redactieleden niet gespaard.

“ik ervaar een positief ingestelde, gedreven en idealistische équipe. Proficiat! U zult onze zee redden! (provincieraadslid)”

- Waar suggesties voor verbetering worden gedaan slaan die veelal op de lay-out, die volgens enkelingen wat frisser en moderner mag (bladzijden nu té vol, letters te klein,...). Ten slotte geven heel wat lezers suggesties voor nieuwe onderwerpen, waarvoor dank!

“mist reportages van mensen in de praktijk (zeevervisser/havenarbeider)”

“waarom geen pagina wijden aan kinderveetjes? Zo kweek je een jong publiek, dat eens ouder, blijft opzoeken en lezen (secretaresse)”

“graag links naar didactische toepassingen in onderwijs (leerkracht chemie/fysica)”